

Főszerkesztő és
Mégílenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Leptulajdos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

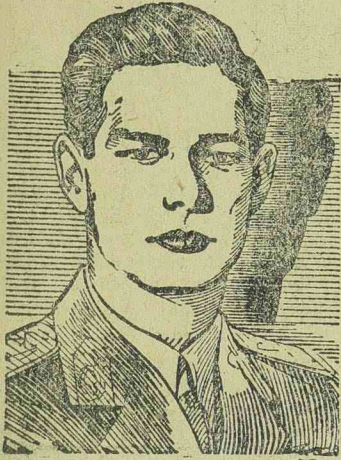
DÉLI HIRLAP

A timistorontali tör-
vényes bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
**Dr. VUCHETICH
ENDRE**
és **Dr. VARNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

I. Mihai király trónralépésének és Antonescu tábornagy államvezetésének harmadik évfordulója

București. A bucaresti sajtó nagy ékekben emlékezik meg Öfelsége I. Mihai király trónralépésének és Antonescu Ion tábornagy államvezetésének harmadik évfordulójáról.

ÖFELSÉGE I. MIHAI KIRÁLY

A lapok egyöntetűen rámutatnak arra, hogy mind a király uralkodása, mind a tábornagy államvezetői tevékenysége Románia történelmének egyik legnehezebb pillanataiban kezdődött. A három éves fordulót méltató cikkek visszapil-

lantást vetnek az ez idő alatt történt eseményekre, kiemelve Románia szerepét a Szovjet elleni háborúban.

Az évforduló alkalmából — mint a Rador közli — Antonescu Ion tábornagy-államvezető a következő kiáltványt intézte az ország népéhez.

„Románok! Az ország és a történelem szolgálatában végzett kemény harc és fáradságos munka három éve telik le ma. Ledöntött határokkal találtam az országot annak idején, becsületében sújtva, súlyos szervezetenlenségben. Nehéz megpróbáltatásokon mentünk keresztül s az ősi föld felszabadításáért igaz harcot viseltünk. A nehéz és zord úralkban minden lehető megtettem.

A kormánynak a megrázkódtatás és beteljesülés eme három éve alatti tevékenységét beszámoló jelentéssel hozzáfűztem nyilvánosságra s ez megmutatja majd, mit cselekedtünk a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar érdekében, mit tettünk a hadseregért, mit végeztünk tanügyi, egyházi és igazságügyi téren, a kórházak, munkások és a népjólét javára, utépítésre, közmunkára és közlekedésre, propagandára, valamint az országnak külföldön való megismertetésére, mit adtunk a hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és hadiárvaoknak, menekülteknek, tisztviselőknél és nyugdíjasoknak.

A tények, amelyeket a beszámoló az

ország színe elé terjesztenek, magukért beszélnek azoknak, akik pártatlanul kívánják törekvésünket megítélni. A ma kezdődő negyedik év alapjául a jó gazdasági helyzet, a munkás rend és a vezérrel szembeni egységes román lélek áll.

ANTONESCU ION TABORNAGY-
ÁLLAMVEZETŐ

Az őseink Istenébe vetett bizalommal egyesülten nézzünk szembe az eljövendő megpróbáltatásokkal s habozás nélkül folytassuk a harcot igazságunkért és a munkát jogainkért.”

ria megvédése egy oly ellenség ellen, amely uralja a tenger és levegőt, nagy nehézségekbe ütközik.

A háborus helyzetért az olasz sajtó teljes mértékben a fasiszmusra hárítja a felelősséget. Ennek megfelelően szinte minden nap közölnek a lapok újabb híreket egyes felelős fasiszta személyiségek sorsáról. A torinói *Stampa* jelenti, hogy Ciano gróf, volt külügyminisztert letartóztatták. A *Nemzetközi Sajtóudósító* római jelentése szerint Alessandro Frontoni gróf, a fasiszta párt igazgatóságának volt tagja, aki a római anyákat és gyermekeket segélyező központ elnöke is volt, fővárosi lakásán öngyilkosságot követett el. Muti volt fasiszta párttitkár, mint ismeretes, menekülés közben agyonlőtték. Virgino Gayda sorsára is fény derült: a *Giornale d'Italia* volt főszerkesztőjére rágyújtották a házat és bennégett.

Hivatalos olasz helyen cáfolják az újabb béketüntetések híreit. A *Stefani* hivatalos olasz hírügynökség római jelentése — melyet a Rador is ismertet — adatainak minősítik az *United Press* madridi tudósítójának azt a közlését, amely szerint Romában újabb béketüntetések zajlottak le.

Benes

A vasnapi hasábjain újabban ismét gyakran szerepel Benes neve. A jelenleg Londonban tevékenykedő európai emigráns politikuskok közül kétség-telenül ő hallat a legtöbbet magáról. Ez a tény nem utolsósorban Benes gondosan ápoljt propaganda-összeköttetéseire vezethető vissza. Benes mind Londonban és Washingtonban, mind Moszkvában szívósan azon fáradozik, hogy az elgondolásai szerinti közép- illetve kelet-európai jövő rendezés tervét népszerűsítse. Amerikában járva Benes nagy beszédet mondott és a wilsoni elgondolásokat elevenítette fel. Később Londonban a középeurópai államszervezetek, konföderációk mellett tört lándzsát. Nem sokkal ezután a jengyel-szovjet diplomáciai konfliktussal kapcsolatosan került előtérbe Benes szerepe. Legutóbb a londoni cseh emigráns kormány és a Szovjet között tervezett segélynyújtási egyezmény kérdése irányította Benesre a figyelmet. Benes augusztusban Moszkvába akart utazni, hogy előkészítse ezt a kétoldalú egyezményt, tervét azonban hivatalos brit körök kedvezőtlenül fogadták és azt tanácsolták Benesnek, ne utazzék Moszkvába. A Benes részéről elindított politikai folyamat azonban ezzel nem állt meg s mint a *Vita* című bucaresti lap legutóbbi érdekes cikke kiemeli, „a Benes-esonort egyre szorosabban Moszkvához zárkózik”. A román lap a *Transzkontinent Press* berni értesülése nyomán ismerteti Sramek cseh emigráns kormányelnök londoni rádióbeszédét, melyben a háború kiörésének negyedik évfordulója alkalmából a cseh politikus annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Szovjettel való kötesőnőnő segélynyújtás nemcsak a cseh, hanem az európai bizottság tekintetében is fontos tényező lenne. Az *Exchange Telegraph* ugyanakkor arról ad hírt, hogy Benes a közeli napokban megbeszéléseket szándékozik folytatni a Londonban tartózkodó Majszkij szovjet helyettes külügyi népbizossal. Még az ősz elején Benes Moszkvába utazik a cseh-orosz egyezmény aláírása céljából. Ez a cseh emigránsok eddigi angol-francia tájékoztató politikájának Moszkva felé való eltolódását jelenti — állapítja meg a *Vita* jelentése.

(—r)

Calabriában még nem került sor a fő-erők ütközetére

Változatlan hevességgel dúl a nagy csata a Donec-medencében, Charkov körzetében és Vjaszma nyugati térségében

Alapvető angol-amerikai-szovjet megegyezés a hármass értekezlet összeülésére vonatkozóan

A calabriai angolszász partraszállás után nagyobb arányú ütközetekre — a fő-erők összecsapására — még nem került sor. A német-olasz biztositó kötelek — melyekről mind a vasárnapi, mind a hétfői német hadijelentés megállapítja, hogy csak gyengébb erőkert képviselnek — szembeszálltak a támadókkal s több helyen eikeseredett harcokat vívtak velük. A szombati olasz hadijelentés közölte, hogy a félsziget legdélibb csúcán az angolszászoknak sikerült néhány hídfőt kiszélesíteniük. Reggio és San Giovanni városát az olaszok eikeseredett harcok után kénytelenek voltak feladni és kiürítették a metói parti övezetet is, a vasárnapi olasz hadijelentés szerint a szövetségesek, erős légi támogatással, fokozták a csapatok és páncélos harci eszközök partraszállításának ütemét, behatoltak a partmenti vidékre és néhány helységet elfoglaltak. A hétfői olasz hadijelentés hangoztatja, hogy az olasz-német csapatok hősiessen védekeznek Calabriában, a látszólag és hadianyag tekintetében túlerőben levő szövetséges erőkkel szemben azonban új állásokba készülnek visszavonulni. Stockholmól származó értesülés szerint Calabriában eddig három angolszász hadosztályt tettek part-ra de a szövetségesek további erősítéseket könnyen és gyorsan partratehet-

nek Sziciliából.

Keleten a Szovjet támadásai a Donec-medencében, Charkov körzetében, valamint Vjaszmatól délnyugatra és nyugatra változatlan hevességgel tovább tartanak.

Politikai vonatkozásban érdeklődést kelt az *Exchange Telegraph* jelentése, mely szerint alapvető megegyezés jött létre az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjetunió kormányai között a hármass értekezlet megtartására vonatkozóan. A külügyminiszterek értekezletét még e hónapban megtartják. Roosevelt és Churchill ismét kifejezésre juttatta azt a készséget, hogy hajlandó nagyobb utat is megtenni, hogy Sztálinnal személyesen találkozzék.

Olaszország

A calabriai harcok ismét fokozott mértékben Olaszországra irányítják a figyelmet. Az olasz sajtó nem titkolja, hogy a háború új szakasza a megpróbáltatások fokozását jelenti Itália számára. Az olasz lapmegnyilatkozásokat egyébként már hetek óta messzemenő realitás jellemzi. A napokban megszűntetett *Lavoro Italiano* például így ír: Az angolszászok új hadművelet végrehajtására készülnek. Nincs itt helye gyonyolódásnak, nem lehet úgy eljárni,

mint ahogy az elmúlt évek folyamán politikuskaink és újságíróink eljártak, akik partraszállásra hívták fel az angolszászokat, hogy — mint mondták — abban az örömben részesülhessenek, hogy megsemmisítik őket. A háború elhúzódása, az emberi és hadieszközökben való óriási tartalékok latbavetése, amikkel örültség volt szembeszállni, lehetővé teszi az angolszászoknak, hogy kezükbe vegyék a kezdeményezést.

A *Piccolo* című római lap — mint a Rador jelenti — a calabriai angolszász partraszállással foglalkozva azt írja, hogy az olasz nép sorsa forog kockán. A lap hangoztatja, hogy az olasz népek fel kell készülnie a legsúlyosabb eseményekre is.

Egy másik olasz lap, a *Gazzetta del Popolo* „Ellenállás” című vezércikkében utal arra, hogy a calabriai hadművelettel az angolszászok nyilvánvalóan harcra akarják vonni az olasz területen lévő német hadosztályokat, nehogy azokat a keleti arcvonalra küldhessék. A lap szerint az angolszász hatalmak e céljuk érdekében az olasz liberális politikusoknak tett ígéretük ellenére sem teák lehetővé a becsületes fegyverletelt Itália számára, hanem a feltétel megadását követelik továbbra is. A lap egyébként megállapítja, hogy Calab-

Jelentéseink a harcok teréről

Keleten változatlan hevességgel folynak a harcok

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcokban a szovjet csapatok erős támogatásával a Donec-medencében, Charkov körzetében, valamint Vjaszmatól dél-nyugatra és nyugatra változatlanul tovább tartanak.

A német légi erők határozottan támogatják a német véderőnek súlyos elhárító harcban álló kötelékeit. Szeptember 2-től 5-ig terjedő időben a bolsevisták 166 repülőgépet vesztek.

A Calabria-félszigeten a partraszállott angol erők tétozva haladnak előre

Uj állásokba készülnek visszavonulni a calabriai partvidék védői

Róma. (Stefani). Az 1199. számú olasz hadijelentés:

Calabriában az olasz-német csapatok, miután hősiességgel védelmezték a partvidéket, a létszám és a hadianyag tekintetében túlerőben lévő ellenség ellen, új állásokba készülnek visszavonulni.

A légi erők folytatták támadásait az ellenség utánpótlási eszközei ellen és a szárazföldi hadműveleteket támogató angol-amerikai légi kötelékeket súlyos harcokba vonták.

Az Adriai-tengeren egy olasz korvett elsüllyesztett egy angolász tengeralattjárót.

Angolász bombavetőket Aversa, Capua, Formia, Villa Literno és Viter-

bo ellen irányuló akciói során az olasz vadászpilóták nagy magasságban eltaláltak két négymotoros és egy kétmotoros gépet. Ezek a földre zuhantak és szétroncsolódtak. Egy negyedik angolász repülőgépet a brindisi légelhárító utagek találtak el, a gép Co-pertino közelében (Lecce) lezuhant.

A hadijelentés kiegészítéséül közli, hogy a fent említett, elsüllyesztett tengeralattjárón kívül az olasz királyi haditengerészet egységei ez év első hat hónapjában 17 ellenséges tengeralattjárót rongáltak meg, többek között a többé-kevésbé súlyosan. E tengeralattjárók közül egyesek elveszetteknek tekintendők.

bo ellen irányuló akciói során az olasz vadászpilóták nagy magasságban eltaláltak két négymotoros és egy kétmotoros gépet. Ezek a földre zuhantak és szétroncsolódtak. Egy negyedik angolász repülőgépet a brindisi légelhárító utagek találtak el, a gép Co-pertino közelében (Lecce) lezuhant.

A hadijelentés kiegészítéséül közli, hogy a fent említett, elsüllyesztett tengeralattjárón kívül az olasz királyi haditengerészet egységei ez év első hat hónapjában 17 ellenséges tengeralattjárót rongáltak meg, többek között a többé-kevésbé súlyosan. E tengeralattjárók közül egyesek elveszetteknek tekintendők.

Két gyalogos és egy páncélos hadosztályra becsülik a Calabriában eddig partra tett angolász erők

Berlin. Dél-Calabriában szombaton a déli partvidék északi felé fekvő Baginarában kis német biztosító csapatok és egy brit csoport között harcra került a sor. Ennek folyamán a britek oly érzékeny veszteségeket szenvedtek, hogy kénytelenek voltak előnyomulási kísérleteiket beszüntetni és beadni magukat. Ettől északabbra Palmi vidékén kísérletet meg partraszállást az angolok és itt sikerült is egy ezredet partra tenniük. Német gyorsbombázók eredményesen támadták a partraszállást és egy körülötte tüzéséget elémítottak. Reggőtől délkeletre olasz ejtőernyős kötelékeket vetettek harcba és itt sikerült a nyilvánvaló túlerőben lévő ellenséget megállítani.

Berlin. A Calabria-félsziget déli csúcsán partraszállt ellenséges erők két gyaloghadosztályra és egy páncélos hadosztályra becsülik. Ejtőernyős csapatokat és légi uton szállított egységeket eddig nem vetett harcba az ellenség.

NÉMET MESSZEHERŐDŐ ÚTEGEK LÖVİK AZ ANGOL PARTOKAT

Berlin. (Europapress). A német messzeherődő útegek lövik a Csatorna angol partját. Az első sortűz szombaton éjjel egy óra 10 perckor adták le az angol partokra.

ÚJABB LÉGI RIADÓ ROMÁBAN

Róma. (Stefani). Vasárnap délelőtt Romában két ízben is volt légi riadó. Ellenséges repülőgépet egyik alkalommal sem láttak, csak távoli motorzúgást hallottak. A légvédelem nem lépett működésbe.

ELHÁRÍTOTT BRIT PARTRASZÁLLÁS QUessant SZIGETÉN

Berlin. (Rador). Szombatra virradó éjszaka brit egységek megkísérelték az angol birtokban volt Quessant szigetének megközelítését. (Quessant szigete a francia partvidék legnyugatibb kiszögellésénél, Brest kikötője előtt fekszik). Az angol egységeket a parti utagek tűz alá vették és visszatérésre kényszerítették. Csak egy angol egységnek sikerült partraszállania Quessant szigetén, amikor azonban a német csapatok a partra értek, a britek visszavonultak. A parton a németek csak löszereket s egyéb katonai felszereléseket találtak.

A STAMPA JELENTÉSE CIANO GRÓF LETARTÓZTATÁSÁRÓL

Róma. (Europapress). Ciano gróf volt olasz külügyminiszter egy hét előtt eltűnt Római lakásáról. A rendőrség azóta nyomára jött és letartóztatta. Ciano jelenleg biztos

Drágasági pótlékkal emelik a nyugdíjasok illetményét

Harminc százalékos drágasági pótlék és ötven százalékos gyermekpótlék-emelés a közalkalmazottaknak. — Bizonyos mértékig engedély nélkül adható emelés a magánalkalmazottaknak is.

Bucuresti. A minisztertanács legutóbbi ülésén — mint a Rador jelenti — megszabta a közalkalmazottak és köznyugdíjasok számára ígért illetmény-emelés mérvét.

Az erről kiadott minisztertanácsi napló kimondja, hogy az összes drágasági pótlékekkel növelt nyers fizetés után 1943 szeptember 1-i érvénnyel minden közalkalmazott további 30 százalékos drágasági pótlékot kap.

Ugyancsak szeptember 1-én kezdődő hatállyal 50 százalékkal felemlik a közalkalmazottaknak fizetett gyermekpótlék összegét.

Mind a drágasági, mind a gyermekpótlék kiszámításának és kiutalásának

módját a pénzügyminisztérium rendelettel szabályozza.

A köznyugdíjasok részére a minisztertanácsi napló később meghatározandó összegű drágasági pótlék kiutalását engedélyezte. Az összeg független a nyugdíjpénztár által fizetett illetménytől.

A minisztertanács harmadik határozata arról intézkedik, hogy a kereskedelmi és ipari magánvállalatok az országos árkorlátozottság előzetes jóváhagyása nélkül felemelhetik alkalmazottaik fizetését anélkül azonban, hogy ez az 1939 december hónapban folyósított fizetés összegének háromszétszerezését tullepné.

zésével bizott meg és tudomása volt Ciano eltűnéséről. Ezt a személyt kinyomozták és letartóztatták. Kihallgatása eredményes volt, mert megtudták tőle, hol tartózkodik a volt külügyminiszter, Ciano gróf letartóztatása azonban nehézségekbe ütközött, a gróf egy tengerentúli, külföldi egyénnél keresett menedéket. A nehézségek azonban legyőzhetőek voltak és Ciano gróf kénytelen volt menedékhelyét elhagyni. Az után már várakoztak rája a rendőrök. Hir szerint Ciano feleségét is letartóztatták, ez a hír még megerősítésre szorul.

UJ MINISZTERIUM OLASZORSZÁGBAN

Róma. A megszállt Szicíliával és más területekkel kapcsolatos ügyek intézésére az olasz kormány elhatározta, hogy az „előzönlött területek minisztériuma” néven új minisztériumot szervez, amely egységesen vezeti a megszállt területek felmerült feladatait.

A politikai arcvonal

A Szovjetet is bevonják a földközi-tengeri háborus kérdések megvitatásába

Amszterdam. (Rador). Washingtonból jelenti a brit hírközvetítő szolgálat: Hivatalosan közölik, hogy bizottság van alakulóban a földközi-tengeri hadműveletekkel összefüggő kérdések tanulmányozására. A bizottságban a Szovjetunió is képviselteti magát. Churchill és Roosevelt tanácskozásai során teljes megegyezés jött létre arra vonatkozóan, hogy a Szovjetunió, An-

glia és az Egyesült Államok külügyminiszterei közös értekezletre jönnek össze. Ennek érdekében az előkészítő munkálatok már meg is kezdődtek.

Tovább folytatják a fáradózatokat annak érdekében, hogy Roosevelt, Churchill és Sztalin hármas találkozóját is létrehozzák. Mértékadó amerikai körök biznak abban, hogy lehetségessé válik a Sztalinnal való közvetlen megbeszélés is.

Berlini állásfoglalás az oroszországi görög keleti egyház sorsát érintő moszkvai tárgyalásokkal szemben

Berlin. (Rador). Mint hivatalos szovjet forrásból közlik. Sztalin e napokban, Molotov külügyi népbiztos jelentésében, fogadta a leningrádi és moszkvai görög keleti metropolitát s velük az oroszországi görög keleti egyház helyzetéről tanácskozott. A tanácskozásokon szó volt egy püspöki értekezlet összehívásáról is, „a Szovjetszövetség új görög-keleti pátriárkájának” megválasztása céljából, a szovjet-oroszországi görög keleti egyházról a tárgyalásokon a kérdés is megvitatott.

Berlin a csehszlovák-szovjet segélynyújtási egyezményről

Berlin. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat közölte, hogy a londoni csehszlovák emigránsok „miniszterelnöke” bejelentette, hogy a közeljövőben segélynyújtási egyezményt írnak alá a Szovjetunióval „Csehszlovákia” között. Berini körökben ez a nyilatkozat érdeklődést keltett, mert a Szovjet kelet-európai beavatkozási politikájának bizonyítékát látják benne s egyben előjelét annak, hogy „Csehszlovákiát” a Szovjetre bízzák.

Berlinben megjegyzik, hogy ez a csehszlovák-szovjet egyezmény is fényt vet a Szovjet törekvésekre, melyeknek látványában a volt Csehszlovákia fontos tényező volt.

A KOMMUNISTÁK SZERVEZÉSE ÉSZAK-AFRIKÁBAN Genf. (Rador). A Daily Mail című angol lap jelenti, hogy De Gaulle

Berlinben a szovjet jelentéssel kapcsolatban annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy politikai szemfényvesztésről van szó, az oroszok angolász szövetségeseinek megtevésére s egyben annak kidomborítására, hogy a görög keleti orosz egyház is támogatja a szovjet törekvéseket.

Berlini felfogás szerint az egyház iránt vártalanul megnyilatkozó szovjet jóindulat, akárcsak a kommunista internacionale ugynevezett felosztása, nem egyéb, mint pohintés a világ szemébe.

tábornok Algirban 27 kommunista képviselőből álló küldöttséggel tárgyalt. A küldöttség nyolc pontból álló, részletesen kidolgozott programot terjesztett De Gaulle elé.

A Daily Mail e jelentés kapcsán megállapítja, hogy Észak-Afrikában a kommunisták képviselik a legjobban megszervezett politikai erőt.

BENES TANÁCSKOZNI FOG MAJSZKJI HELYETTES KÜLÜGYI NÉPBIZTOSSÁL

Lisszabon. Londoni híradás szerint jólérsült körök úgy tudják, hogy Majszkji, a Londonban tartózkodó szovjet helyettes külügyi népbiztos a közeli napokban találkozni fog Benessel. Hírek szerint a találkozáson a régóta tervezett szovjet-csehszlovák kölcsönös segélynyújtási szerződésről lesz szó.

GRAZIANI CÍFOLJA LETARTÓZTATÁSÁNAK HIRÉT. (Róma). A Messaggero közli Graziani tábornagy levelet, amelyben cífolja a letartóztatásáról szóló híreket. Hangsúlyozza, hogy semmi bántódása nem volt és a legjobb egészséggel örvend.

„MILANOT HARMINC EV ALATT SEM LEHET UJJAÉPITENI.” (Műnő.) Schuster milánói érsek kijelentette, hogy Milánó városa újjáépítéséhez nem lesz elegendő harminc év és harminc milliárd lira. A kijelentést a bi-boros-érsek pásztorlevelében tette. A hajléktalanok részére szűn adományok között van XII. Pius pápa 200.000 lírá adománya is. (Europapress)

HÁBORUS RÓPIRATOK SVEDOR SZÁGBAN. (Stockholm). A háborus veszélyre való tekintettel Svédországban a lakosság számára rőpirátot készítettek, amelyben felvilágosítják a háboru esetén tanúsítandó magatartásról a népet. A rőpirátot finn nyelven is elkészítették, hogy azt az ország északi területén élő mintegy 30.000 főnyi finn kisebbség körében terjesszék.

GEPEFEGYVERTÜZ ALÁ VETT TÖRÖK HAJÓ. (Amszterdam). Brit forrásból származó isztanbuli jelentés szerint a Kirlomei nevű török motoroshajót három amerikai repülőgép gépfegyvertűz alá vette. A hajó — fedélzetén egy halottal és három sebesülttel — befutott az egyik égei-tengeri kikötőbe. (Rador)

UJ OROSZ HELYETTES KÜLÜGYI NÉPBIZTOS. (Stockholm). A Stefani iroda jelenti: Moszkvából érkezett hír szerint Kavtaradzet a Szovjetszövetség helyettes külügyi népbiztosává kinevezték.

VAKMERŐ RABLAS NIZZABAN. (Nizza). A nizzai bank két megbízottja a pályaudvarról 755.000 frankot hozott autón. Mikor a bank épülete előtt létszállóit az autóból, két banditák rájuk támadt, elragadták a pénzes táskát és motorkerékpáron elmenekült. Az amerikai stíli bankrablók után nyomoz a rendőrség.

DEL-ANATÓLIÁBAN VASUTVONALAT ÉPITENEK. (Ankara). A török kormány elhatározta, hogy az ország déli részében vasutvonalat építenek. A vasutvonal Narlız és Ghaziantep között épül és Dél-Anatóliának a legfontosabb közlekedési vonala lesz. (Rador)

Giraud emlékirata a francia összeomlás okairól

III.

A francia hadsereg páncélos járműveinek elégtelensége, a járművek csekély száma és rossz minősége semmi sem volt a repülőgépek hiányához képest. A repülőgépek hiánya volt a főokai a katonai vereségünknek.

Hivatkozom itt mindazokra, akik Flandriában küzdöttek. A másik háború végén a francia repülés volt a legelső a világon. Ennek a háborúnak a kezdetén a német légiereőhöz képest a francia légi haderő nem is létezett.

Nyíltan kijelentem, hogy ennek az állapotnak okát a repülés rendszeres szétzilálásában kell keresnünk. Ez 1936-ban érte el tetőfokát: akkor a repülőgépgyártásban neveléses huzavona kezdődött, a légi haderőt pedig a hadseregtől különválasztották. A légi haderő sohasem volt képes arra, hogy a szárazföldi csapatoknak azt az elemi segítséget megadja, amire a levegőt uraló német légi haderővel szemben szüksége volt.

S mégis a német légi haderő által okozott veszteségek, bámmennyire is súlyosak voltak azok, nagyon alatta állottak egy olyan bombázás hatásainak, mint amely pl. Verdunban folyt le.

Mindenki ismerte Németország erejét. Napról-napra nyomon követhetjük a katonai előkészületek bámulatos haladását. Katonai attaséink figyelmeztettek bennünket, de mi nem tettünk semmit.

A háborút június 1-én vesztettük el. Amikor az ellenséges légi erők megjelentek a csatatér felett, megtört ellenállásunk. A hadseregaranyság okos tevékeny emberekből állott, de gondolkodásuk inkább statikus, mint dinamikus volt! A vezérkarok igen lassúak voltak. Amit a hadseregaranyságról mondtak, az vonatkozás a csapatparancsnokokra is. Ezek közül most sokan foglalkoznak Németországban, néhányan közülük valóban hősiességen küzdöttek. Másfelől azonban hány tiszt tartotta a háza java szempontjából nélkülözhetetlenül szükségesnek, hogy helyén szilárdan kitartsanak?

Mint katonának, aki számos csatatéren vezényeltem katonákat — sokszor a legsúlyosabb feltételek mellett — ez a legsúlyosabb emlékem! Egészen addig, százados, őrnagy, ezredes koromban, a legcsekélyebb jelét sem tapasztaltam a pániknak. Amikor arra gondoltam, hogy a francia katonai szilárdan kitartott Verdun bombázásánál s megfutamadott a meusei bombázás elől, keserűen felnevettem. A meusei csata semmi sem volt Verdunhoz képest!

Győzhettünk volna? 1939 szeptember 1-én Németországnak csak csekély, vagy egyáltalán semmiféle hadserege nem volt a Saar balpartján. Biztosan elfoglalhattuk volna a Saar völgyét s itt erősen behatott volna magunkat, mielőtt még az ellenség teljes erejével allentámadásba kezdett volna.

Ez azonban még nem minden. Belgium irányában is más módszereket kellett volna követnünk.

Ha 1939 szeptemberében a Meuse és Liège felé meneteltünk volna, bizonyosan meg tudtuk volna menteni Belgiumot, Hollandiát és Dániát az előzőlétől s 1940 májusában, amikor a németek támadtak, jobban fel lettünk volna készítelve a támadás fogadására.

Ezenfelül Anglia, amely az Északi-tenger partján volt érdekelve, jóval több embert mozgósíthatott és szerelhetett volna fel, mint amennyi emberből az expedíciós hadtest néhány hadosztálya állott s az angol légiereő is hatáson amogathatott volna bennünket.

Magatartásunk szövegségeink irányában az olyan emberekéhez volt hasonlók, akik csak könyörögni tudnak, ko-

Négy napos konfessziót tartott a romániai magyar evangélikus egyházkerület

A nagyjelentőségű megbeszéléseken a református egyház is képviseltette magát

Brasov-Brassó. A romániai magyar evangélikus egyházkerület Brasov-Brassóban négy napos tudományos színezetű konferenciát tartott, nemcsak a lelkes kar részvételével, hanem a műveltebb és az egyházi tanár iránt érdeklődő egyháztagnak bevonásával is. A megbeszélések tárgya a protestáns egyházak központi tanítása volt, a hitből való megigazulás kérdése, s az egyes előadók ennek a tételnek az egyházi életben való különböző megnyilatkozásait tárgyalták le. Magát a főtemát K iss Béla cernatui-csernátfalusi evangélikus lelkész, teológiai tanár ismertette magasszínvonalú előadásában. Utána Musnay László dr., az aiudi-nagyenyedi református teológia igazgatója vázolta a református egyház álláspontját ebben a kérdésben. Gillich Flópp baciu-bácsfalusi evangélikus lelkész a hitben való megszüldülésről beszélt és a szentségek egymáshoz való viszonyáról. Ezután Argay György evangélikus szuperintendens az Ige-hirdetésről szólt mély vallásbölcseleti tudással.

K iss Béla lelkész a hitoktatás kérdéseiről beszélt, Horváth Jenő dr. aiudi-nagyenyedi református teológiai tanár két dolgozatát elásták fel az ifjúság lelki gondozásáról és a vasárnapi iskoláról. Ezt követőleg Schimmel Viktor timisoarai-temesvári evangélikus vezetőlelkész az evangélikus kegyességről tartott előadást.

Minden előadást áhitat vezetett be s az előadások istentisztelet keretében folytak le. Ezeket az istentiszteleteket az igét két dolgozatát elásták fel az ifjúság lelki gondozásáról és a vasárnapi iskoláról. Ezt követőleg Schimmel Viktor timisoarai-temesvári evangélikus vezetőlelkész az evangélikus kegyességről tartott előadást.

a református egyház részvéte is.

Az előadások végzetével a konferenciát iirnepi istentisztelet zárta be, urvacsoaraosztással. A befejező istentisztelet keretében K iss Béla lelkész az evangélikus egyház legújabb liturgikus istentiszteleti formáját mutatta be, amelyről előző nap érdekes előadást is tartott és ez széleskörű megbeszélésre adott alkalmat a konferencia résztvevőinek.

Az evangélikus egyház e megmozdulásának egy a lelkészek, mint egyházközségi tagokra nézve üdvös hatása volt. Alkalmat adott az egyház örök igazságának, sűrű és sorsdöntő kérdéseinek megismerésére. Eppen ezért a konferencia megrendezéséért az összes résztvevők az evangélikus egyház vezetésének hálaájukat fejezték ki. Ez a hála abban is megnyilvánult a brasovi-brassóiak részéről, hogy a más helységekből érkezett résztvevők elszállásolása során nagy vendégszeretettel tettek tanúságot.

Egész Bulgária őszinte gyásza mellett temették el III. Boris cárt

Valamennyi baráti állam küldöttségének részvétele a temetésen — Az uralkodó képviselője, az államvezető és a kormány tagjai a bucaresti gyászistentiszteleten

Szofia. Az egész ország mélyeségek részvéte mellett, százezrek jelenlétében ment végbe Bulgária elhunyt népszerű uralkodójának, III. Boris cárnak a temetése. A temetésre a Bulgáriával barátságos viszonyban álló valamennyi ország elküldötte államfője és kormánya képviselőjét. A külföldi küldöttségek a szombati nap folyamán érkeztek a bolgár fővárosba és egymásután helyezték el koszorúikat az Alexander Nevszki székesegyházban felállított ravatalon lévő koporsóra.

A román küldöttséget Samatescu tábornok. Öfelsége I. Mihai király katonai irodájának főnöke vezette, Antonescu Ion tábornagy-államvezető képviselőlé-

ben Pantazi tábornok nemzetvédelmi miniszter jelent meg, a román hadsereg Stelea tábornok vezérkari főnök, Mardare tábornok a vezérkar helyettes főnöke, Cretolu rokkant tengeragy, Constantinescu Vladimir ezredes, Maceariu kommandor és Badulescu rokkant hadnagy képviselte s ott volt Christu Ion szófiai román követ. A román küldöttség több bolgár előkelőség jelenlétében helyezte el koszorúját a ravatalon.

A német küldöttséget Raeder vezér-tengernagy vezetésével vett részt a temetési szertartáson. A küldöttség tagjai sorában volt a többi között Steenbrecht államtitkár és Beckerle szófiai német követ.

Gyászszertartás az Alexander Nevszki székesegyházban

Vasárnap az Alexander Nevszki székesegyházban gyülekeztek össze mindazok az előkelőségek, akik a gyászszertartáson résztvettek. A székesegyház falait fekete gyászposztó borította és ebben a komorságban kísérteties fényt terjesztettek a koporsó körül felállított nagy gyertyatartók. A királyi család részéről ott volt a hat esztendő II. Simeon király, mellette édesanyja, Johanna özvegy királyné, másik oldalán pedig nagybátyja, Cyrill herceg, az elhunyt király öccse. Ferdinánd volt bolgár király, a meghalt cár édesatyja, táviratban mentette ki magát. A Filoff miniszterelnökhöz intézett táviratban közölte, hogy magas korára és gyenge egészségi állapotára való tekintettel nem vehet részt fia temetésén.

Ott voltak a székesegyházban a külföldi küldöttségek, a Szófiában működő külföldi diplomaták és katonai attasék, a bolgár kormány tagjai, a volt miniszterelnökök, a hadsereg képviselői, magasrangú állami hivatalnokok. A szé-

kesegyház előtti téren és az arra torkolló utcákban százezrekre menő tömeg állott némán, lehajtott fejjel. A szertartás megkezdése előtt a harangok, amelyek a király halála örja óta éjjel-nappal szakadatlan zagtak, elnémultak.

A gyászszertartás az összes bolgár metropoliták és főpapok segédletével István szófiai metropolita vezette. Az egyházi szertartás után a metropolita beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy III. Boris cár szakadatlanul ország érdekeiben dolgozott és fáradhatatlan működésének eredménye az összes bolgárok egyesítése. Az ország-nagyobbító cár az országért és a népert való munkálkodása közben halt meg. Uralkodói kötelességét példaszereiben töltötte be. Azt a hűséget, — fejezte be beszédét a metropolita, — amelyet a bolgár nép az elhunyt cár iránt érzett, átruházta fiára, II. Simeon cásra és megfogadja, hogy az új cárt ugyanolyan odaadással fogja szolgálni, mint atyját.

Szofia valamennyi harangja bucszattatta Boris cárt

Ujabb rövid egyházi szertartás után a király koporsóját kivitték a székesegyházból és a bejárat előtt várakozó ágyutalpra helyezték. Ebben a pillanatban újabb megszólaltak a harangok, amelyek hangja bucszattatta a fővárosból örökre távozó Boris cárt. Azután megindult a gyászmenet a szófiai főpályaudvar felé.

A menet élén a német haditengerészet zenekara haladt. A koporsó mögött ment a királyi család, majd a hivatalos személyiségek és külföldi képviselők, végül következett a gyászolók beláthatatlan tömege.

A pályaudvaron még egyszer elbucszattatták a halott uralkodót, majd fel-

tették a koporsót a várakozó különvonatra. Ezen a különvonaton utaztak a királyi család tagjai, a papság, a kormány, a külföldi küldöttek és a többi hivatalos személyiségek. A különvonat megindult az 1300 körül épült Kucserinovo kolostor, a bolgár cárak temetkezési helye felé. Minden városban és minden kis állomáson a mélyen szomorú nép óriási tömegei várták a vonatot, hogy utójára nyilvánítsák az elhunyt cárnak szeretetüket, ragaszkodásukat és tiszteletüket. Sokan messzi vidékekről érkeztek, hogy láthassák a király koporsóját. A vidéki helyőrségek tisztjei is megjelentek az állomásokon és fenyőgallyakat és tölgyfalombot helyeztek a koporsóra.

Este fél nyolc óra volt, amikor a különvonat megérkezett Kuoszerinovóra. A koporsó előbb a kolostor templomába, majd rövid szertartás után a kriptába vitték és elhelyezték örök nyugalomra a rája várakozó fiúkban. A fiúkat egyszerű márványlap zárja el ezzel a felirattal: „III. Boris, a bolgárok cárja, 1894. január 18 — 1943. augusztus 28.”

Gyászistentisztelet Bucurestiben

Bucuresti. Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel gyászistentiszteletet tartottak a bucaresti Sf. Spiridon templomban III. Boris bolgár cár lelkiüdvéért.

Az istentiszteleten Öfelsége I. Mihai király képviselőletében Negel Dumitru és Vilea Octavian jelent meg. A német katonai misszió, valamint a diplomáciai testület tagjain kívül a kormány nevében Popescu tábornok belligyi és Busila közlekedésközlési miniszter, Strihan és Ilescu államtitkárok, Lupu, a legfelső szemtitkoszék élnöke vettek részt. Ott voltak az istentiszteleten a bucaresti bolgár követség és kolónia tagjai.

Fél 11 órakor megérkezett Antonescu Ion tábornagy-államvezető, Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kíséretével, akiket Petroff-Csomakoff bucaresti bolgár követ fogadott. Az istentisztelet végzetével az államvezető részvétét nyilváníttotta a bolgár követ előtt.

lott nekünk parancsokat kellett volna osztogatni és ellenőrizni, hogy azokat végrehajtsák-e.

Igen, győzhettünk volna! Csak időre

volt szükségünk, amíg az angolok kifejlesztik erejüket: egy évre, kettőre, esetleg háromra. A győzelemhez hosszú háborúra lett volna szükségünk. Német-

ország mindent belevetett egy rövid háborúba és ami bennünket illet, győzedelmeskedett felettünk — fejeződik be Giraud emlékirata.

Utban a csillagok felé

A hold, a föld egyetlen melléktestje a nagy mindenség viszonylatában nincs is messzire, mindössze 384.000 kilométerre van tőlünk. Ez a távolság a Föld átmérőjének harmincszorosa. Mindazonáltal sokáig úgy szólnak semmi sem tudunk a holdról, Galileinek kellett jönnie négy évszázaddal ezelőtt, hogy a hold tükrekből egyet-mást kétszen számunkra. Galilei egy ószi éjszaka magakészítette távcsövével figyelte a titokzatosan lebegő üsttányért, amilyen egyszer csak mondhatatlan igazságot fogta el. A nagytömegű hirtelen megmutatta számára, hogy a hold felszínén hegyek és kráterek vannak. Ettől az időből kezdve a holdkutatók léptek a csillagászati vizsgálódások központjába, számos természetű és csillagász törekedett arra, hogy végre megismerjék egyetlen melléktestjüket és mindenekfelett meg tudják, hogy vajon van-e rajta az emberi élethez hasonlóságot. Ezt az utóbbi elképzelést már meghiúsította a tudományos felismerés. A hold felszínén ugyanis folyadékok és légkörnek semmi nyoma sem mutatható ki, így módon tehát az élet feltételezése lehetetlen a hold felszínén. A hőmérsékleti különbségek igen nagyok földünkhez képest, mert a hold éjjeli oldalán százhatvan fok Celsiusra süllyedhet le a hőmérséklet, viszont a napszó oldalán kétszáz fokra is emelkedhet.

A holdra vonatkozólag azonban kiemelkedően két igen fontos tudomány. Az egyik, a selenografia, kizárólag a hold felszínére vonatkozik és magyarul holdföldrajznak nevezhető. A másik tudomány a selenologia, amely a hold keletkezését, fejlődésének formáit kutatja, tehát megfelel a földi geológiának, azaz földtanak. Óriási feladatokat róznak ezek a tudományok a csillagvizsgálókra, akiknek ki kell számítaniuk a hold pályáját, meg kell alkotniuk a holdmozgás elméletét. Az asztrológusoknak ezek a feladatai a legnehezebbek a számokkal dolgozó elméleti csillagászatban, mert a matematika legmagasabb régióit érintik.

Hogy milyen bonyolult munka az ilyen, azt mi sem bizonyítja jobban, mint Pontecoulat matematikusnak a holdelméletéről írott vastkos könyve, amelyben egyetlen formuláról huszonhárom oldal szól.

Az emberi kíváncsiság mohó s az emberi tudásvágy határtalan, így a kutatás szelleme nem éri be azzal, hogy a holdfelszín képével megismerkedjék, hanem igyekeznek azt is kifürkészni, hogy a hold teste hogyan keletkezett és hogyan épült fel. A kutatók egy része úgy véli, hogy a hold vulkánikus képződésű. Ezzel magyarázzák a tűzhányók torkolatára emlékeztető holdkrátereket. De vannak más elméletek is. Az egyik például azt igyekezik bizonyítani, hogy a hold felszíne csak jégből áll és ez a jégburok vastag köpenyként veszi körül az aránylag kis csiny viz- és anyagmagot. Legnagyobb haladás, tett az évszázadok folyamán a hold felszínének kutatása. A távcső felhalálása óta a megfigyeléseknek oly gazdag eredménye gyűlt már egybe a tudomány szolgálatára, hogy szinte tényleges megállapításokra juthatnak a holdat kutató csillagászok. A legnagyobb bolygókutatás eredménye például: készen van már a hold vezérképe térképe. Ennek a holdtérképnek méretke 1:1.000.000. Ezen a térképen a hold koronája három és fél méter átmérőjű. Természetes, hogy óriási munka előzte meg ennek a térképnek az összedállítását. Több mint tízezer részletrajz, több mint százezer részletfelvétel készült a hold felszínéről, a hold kráteréről és hegyeiről. Így ezek a holdrajzok nemcsak a pontosság csodaművei, hanem ugyanakkor a legnagyobb esztétikai örömei is szerzik a szemlélőnek szépségük révén. Bármily kis rajzot vesszük a kezünkbe, mindannyian találunk valami megragadó vonást, mozzanatot, amelyen akár órákon át is eltűnődhe-

Szept. 8, szerda
R. k.: Kis. B. Assz.
Prot.: Mária
Ortod.: Kisasszony

Napkelte: 5 ó. 27 p.
Napny.: 18 ó. 28 p.
A nappal hossza: pontosan 13 óra.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepek kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 2. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-19.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetése, hirdetések és felszámolások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

tünk. Gyönyörűek ezek a képzeletbeli utazások a holdban. Szébbek, mint Verne vagy akármelyik más író képzeletszülete regényei és még hozzá azzal a mélyseges kielégüléssel szolgálnak, hogy amit látunk, az nem mese, hanem valóság, tudomány, a mindenség titkaiba betörő emberi szellem egyik legnagyobb diadalra.

Felkuszhatunk a hatalmas holdhegységekre és alpekre, amelyek néhány ezer méterre magasodnak a holdcsúcsok fölé, vagy felmászhatunk a sok holdkörhégység teraszaira, az Archimedes, Kopernikus és a Platon csúcsaira, aztán leszállhatunk a körhégységek mélységeibe, amelyek felülről nézve olyanok, mint egy hatalmas arena és több helyen kétszáz méter a szélességük. Elmegyünk száz és száz kisebb kráter mellett és átkelhetünk völgyekhez hasonló barázdákhoz, miközben pazar változatosságban bontakozik ki előttünk az egész babonás, bűvös holdtájék. De ez még nem minden. Napról-napra jobban fejlődik a tudomány, mind nagyobb tétet hódít meg az ismeretlenségből a megismerés. Ugyanígy fejlődnek a csillagászati kutatás legkényesebb műszerei is, a távcsövek. Lehet, hogy egy nap majd felhalálnak olyan műszert, amely olyan közel hozza hozzánk a holdat, mint egy szomszédos falut és akkor majd Luna asszonyunk nem lesz több titka, hiába igyekeznek messi bajait elkenőzni a kavargó felhők közé, hiába üze játékaikat, hol növekedve, hol apadva.

Sőt jönnek talán még más idők is, mikor a messziségek ellenére is eltűnik majd minden térbeli korlát. Majd elkészül az a gép is, amellyel el lehet repülni egyenesen a holdba. Semmi sem lehetetlen az ember számára, akinek erőt megadarmyazza forró, nagy tudományos kíváncsisága, szívóssága és akarat. Lehet, hogy előjön majd az az idő, amikor meddő és keserű földi háborúk helyett a mindenség tükreivel fog birkóznunk az emberiség és áthatol azon a széles ködön, mely földünkre körülvészi.

VERES SÁNDOR

Az aradi mezgazdasági kamara buzát oszt ki vetőmagoknak. (Saj. tud.) Az aradmegyei községekben kimutatásokat készítenek a községházak azokról a gazdákról, akiknek buzavetőmagra van szükségük. A vetőmagot a kamara utalja ki, készpénzfizetés ellenében. Odovosi és bancuti-bankuti nemesített buzáról van szó.

A katonai előképzés megkezdése Sibiu-Nagysebenben. (Saj. tud.) A városi katonai előképzési felügyelőség közli, hogy az új katonai előképzés szeptember 19-én neggel félnyolckor kezdődik. Az összes katonai előképzősök kötelesek pontosan megjelenni. A távollmaradók 100—5000 lejig terjedő bírsággal sújtják.

Étőlajkimerés újabb aradi körzetek fogyasztói részére. (Saj. tud.) Az aradi városi élelmészeti hivatal közleménye szerint mátlól kezdődőleg ételajlat mérnek ki az 51—110 körzetek fogyasztói részére is. Minden személy 500 gramm olajat kap, 90 lejért, a 2-es számú olaj-jegy ellenében.

Felvágta az ütőereit és elvérzett. Mayer András 54 éves jamulmarei-nagyszámú lakos öngyilkossági szándékból mintkét kezén felvágta az ütőereit. Mivel tettét nem vették észre, elvérzett és meghalt. A csendőrség megállapítása szerint nehéz anyagi helyzete kergette a halálba.

Felhívás a tartalékos tisztékhez és altisztékhez. A timisoara-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli: Mindazok a mozgósítható tartalékos tiszték és altiszték, bármilyen egységhez is tartozzanak, akik jelenleg a város területén tartózkodnak és ezidő szerint nincsenek bevonulva, összes irataikkal szeptember 8-án reggeli 8 óráig jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságnál. Irataik felülvizsgálása céljából. Mindazok, akik a jelzett időig nem jelentkeznek, hadbírság elé kerülnek.

Légyvédelmi készütségek tagjainak jelentkezése. A timisoara-temesvári rendőrkészvetszura a közszolgálatu légyvédelmi készütségek tagjainak tudomására hozza, hogy szeptember 8-án, szerdán reggel 8 órákor meg kell jeleniük a 3. számú villamos gyárvárosi végállomásánál lévő Electrica-sportpályán, ahol oktatásban részesülnek. Meg kell jelenniük a következő készütségeknek: A kitelepítendő lakosok összeírására és értesítésére szánt készütségeknek, a szállítóeszközök előteremtésével és nyilvántartásával megbízott csapatnak, rendszert és kísérő készütségeknek, a kitelepítették elhelyezését végző készütségeknek, az áldozatoknak és értékeknek a romok alól, vagy a kigyulladt épületekből való kimentésével megbízott csapatnak, valamennyi ipari készütségeknek és a kárvaltoztak elhelyezésére és élelmészére szánt készütségeknek.

Felvételi vizsgák a római katolikus inasiskolába. A timisoara-temesvári római katolikus inasiskolába a felvételi vizsgákat szeptember 6-án, délután 4 órákor tartják a gyárvárosi Bonifratu-utca 7. szám alatt lévő katolikus ifjúsági otthonban.

Közlekedési balesetek Aradon. (Saj. tud.) Aradon a Bratianu-utcában súlyos közlekedési baleset történt. Precup Ioan motorkerékpárral közlekedett az Episcopiei-utca felől, amikor szembejött magat Taucean Francisc kerékpárral. Az utóbbi súlyos sérüléseket szenvedett a karján és fején. A sebesültet kórházba szállították. A másik baleset a fűtácán történt. Kovács János bérgepkocsija az állomás felől jövet beleszaladt a villamosépítés alkalmával ásott gödörbe és a jármű felborult. Az utasok csak könnyebben sérültek meg.

50 deka Aradon a szeptemberi cukoradag. Az aradi városi közellátási hivatal intézkedett, hogy a lakosság a kereskedő utján megkapja a szeptemberi járó cukrot. A cukoradag, mint a város illetékes ügyosztálya hivatalosan közli, a keresztény lakosság részére fejenként 50 deka.

Leszurta az édesanyját és halálosan megsebezte az apját. Saravale-Sáralfa bántásági községben vasárnap este véres családi dráma játszódott le. Belgean Cuzman 29 éves községheli lakos családi viszályból kifolyólag összeveszett a szülivel. A szóváltás hevében Belgean Cuzman kést kapott fel s avval több szúrás ejtett az apján és az édesanyján. Az anya, Belgean Carolina a helyszínen meghalt. Az apa is életveszélyes sérüléseket szenvedett. A sanatórium-lumare-i-nagyszentmiklósi kórházba szállították. A gyilkost letartóztatták.

A közönség szives tudomására hozom hogy a mai nappal átvettem az aradi

CORNUL VÁNATORULUI

kávéházat

Hideg, meleg konyha, kifogástalan, 16 kávé, zóna-reggeli, külön billárd terem 7 asztallal. Szives pártfogást kér Clodas József, Arad.

ELINDULT A GYALOGOS ZARÁNDOKLAT RADNA-MÁRIARADNÁRA. A szeptember 8-iki Kisasszony-napjára, mint megirtuk, nagy zárandoklat lesz Radna-Máriaradnára. Timisoara-Temesvárról hétfőn hajnalban indult el a gyalogos zárandoklat a kegyhelyre. A zárandokok, akik az utat gyalogszerrel teszik meg, a város egyes plébániatemplomaiból vonultak a püspöki székesegyházba, ahol szentmisén vettek részt. A székesegyházban Fodor József dr. intézett szentbeszédet a zárandokokhoz és rámutatott a zárandoklat komoly és vallásos voltára. Ennek tudatában a hívek bünbánó, vallásos lelkiállattal és bensőséges elmélyedéssel vegyenek részt a zárandoklaton. A zárandokok ezután, mintegy négyszázan, Bojhoz Mihály timisoara-temesvári józsefvárosi káplán vezetésével harangzúgás közt keltet utra a kegyhely felé. Timisoara-Temesvárról különvonat is indul a kegyhelyre szeptember 8-án reggel 5 órákor a józsefvárosi állomásról. A különvonatra ma, kedden délig lehet jelentkezni s a részvételi jegyet megváltani. A jegy ára, mint már megirtuk, oda-vissza 380 lej. Jegy vásárolható a plébánia-hivatalokban, azonkívül a „Missió”-üzletben (I. ker.), a Hangya-üzletben (II. ker.), valamint a „Compass”-nál (IV. ker.).

Közmunka megváltásának fizetése. (Saj. tud.) Sibiu-Nagyseben város polgármesteri hivatala felhívja mindazokat, akik nem vállalkoztak a kötelező közmunkának természetben való elvégzésére, hanem annak megváltására ajánlkoztak, hogy az öt napra esedékes megváltást szeptember 30-ig egyenlítették ki. Mindazok, akik ennek ezen időig nem tesznek eleget, késedelmi kamatot fizetnek majd.

Elítélt tolvajok. (Saj. tud.) An aradi büntető járásbírószak Brasovean Ioan és Pacurar Gheorghe aradi lakosokat, akik az elmúlt hónapokban a városban különböző lopásokat követtek el és hasonló büncselekményeket már ítélt fogházban, egy évi és öt hónapi, illetve egy évi és egy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem és apának temetésén megjelentek, részvételi kérdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálas köszönetet. Külön köszönettel adózunk az ékszereseknek szives adományaiért. Özv. Lehoczky Istvánné.

Halálozás. Izsák Ferenc kereskedelmi utazó 52 éves korában e hó 5-én elhunyt. Temetése 7-én, kedden délután, 4 órákor lesz a timisoarai erzsébetvárosi temető halottasházából, református szertartás szerint.

Mozik műsora. Szeptember 7, kedd: Arad: Aro: „A szív mindig fiatal” (Emil Jannings, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Corso: „Egy leány a kikötőben” (Amedeo Nazzari, Doris Duranti), Forum: „A féltékenységek parazsa” (Eria Cantiani, Frederico Benfer, Jan de Landa), Urania: „Sancta Maria” (Amedeo Nazzari, Conchita Montenegro). — Timisoara - Temesvár: Apollo: „A nagy szerelem” (Zarah Leander, Viktor Staal, Greta Weiser), Capitol: „Rád bízom a feleségem”, Corso: „A diadalmas ének” (Tito Schipa, Mineille Batin), Thalia: „A vörös vihar” (Aino Taube, Oke Ohnberg).

Ügyeletes gyógyszeriarok Szeptember 6, hétfő. Arad: Kálmán (Avram Iancu-tér), Chinacu (Marasesti-utca 68) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 5), Gyárváros: dr. Sandovici (Dacilor-utca 10). Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27). Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 29). — Szeptember 7, kedd: Arad: Angel (Catedralei-ut), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Brasov-Brassó: Neustädter (Libertatii-tér 2), Lukas (Gen. Traian Mosoiu-utca 20). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Götz Mátyas (Bratianu-tér), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarok). Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15) — Sibiu-Nagyseben: Jantea M. (telefon 510). Mindkét napon: Timisoara-Temesvár: Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisoda: Panajeth. — Freidorf-Szabadfalva: Bonomi.

Aratási hálaünnepség Rovine-Magyarpécskán

Rovine-Magyarpécska. (Saj. tud.) Sokszor ünnepezt már ez a község, de ennire bensőségesen talán még soha. A múlt vasárnap kora reggelre ünnepi díszítést öltött az egész község. A messzi tanyákról a gazda-családok még előző napon bejöttek a községbe, mert senki sem akart elkésni. Várakozással tekintett mindenki Rovine-Magyarpécska első arató hálaünnepére.

Az ünnepség délelőtti része a 8 órai szentmisével kezdődött, amelyen ott láttuk a Szent Erzsébet-leánykör egyenruhás leányai mellett az aradgái vendéglányokat is és a hívek nagy tömegét. A szentmise után

körmenet indult a buza- koszorúért

A körmenetet Lengyel István esperes-plébános, pápai kamarás vezette dr. Fodor József, Bogdán V. S. aradgái plébános, Tóth István és Galló Géza segédlelkészek, valamint Bacsilá Sándor teológus segédletével, Csepella Gábor községi bíró portájára. A körmenetet Csepella Gábor bíró és neje buzaakalással és virággal feldíszített asztal előtt várta és az erre a célra készített buzakoszorút meleg szavakkal, a község nevében az Ur oltárára felajánlotta. Lengyel István plébános köszönő szavai után következett a buzaakalások és buzaboronák megáldása. Ezután a menet visszaindult a templomba. Mindenkinél kezében ott aranylott néhány szál buzaakalás. A templomban Te Deum, majd szentségkibételes nagymise volt, amelyen a hívek oly nagy számban vettek részt, hogy a plébánia-templom kicsinynek bizonyult. Felemelően szépen szállt ennyi ajakról a magasba hálaadásul, Isten trónusa elé a szebbnél-szebb ősrégi egyházi ének.

Az ünnepség műsoros része

délután 6 órakor kezdődött és ugyancsak a templomban folyt le. A műsor első számaként Almássy László kántor Bach ünnepi preludiumát adta elő az orgonán kijavított orgonán, majd Galló Géza segédlelkész, a leányegyesület igazgatója mondott bevezető beszédet, megmagyarázva az arató hálaünnep jelentőségét.

Elmondotta, hogy a szereplő lányok valamennyien ott verejtékeztek az aratásnál és a cséplőgépeknél, most pedig eljötték hálát adni az Urnak. A műsor keretében ezután szavaltatok váltakoztak a legszentebb kenyérről szülő énekekkel. A következő leányok adtak elő költeményeket: Polonyi Mária, Laza Julisa, Lőke Katalin, Halasi Erzsébet, Kelemen Etel és Kelemen Erzsébet. Szavalkórúsi is volt „Aratás utáni hálaadás” címmel.

Ezután lépett a szökekre dr. Fodor József. A hálaadás lelkületéről mondott nagyszámú beszédet. Népünk lelkületének alapeleme a hálaadás — mondta a szónok. A szentbeszédet követő ijtatosság után orgonajátékkal ért véget a nagy bensőséggel megrendezett ünnepség.

A templomozás után az estben szétváltak lélekben és munkakedvben gazdagodva és gyarapodva tértek portáikra. (G.)

Bútorgyárosok,
műasztalosok!
Használat a korszerű technika vívmányát

„NEO CASEIN”
hideg enyvet.

Olcso, nagy ragadó képesség, tartós — 1 kg. ből 4 és fél kilogramm hideg enyvet készíthető. Ára kg.-ként 400 lej. Gyártja:

„VEGLUTIN”
Fabrica de produse chimice, Arad
Cuza Voda utca 38. szám.

Kedvezmény a konverziós adósság fizetésére

Timisoara - Temesvár. Az idei kintinó gabonatermesre való tekintettel érdekelt körökben mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az 1934 április 7-i törvénnyel leszállított és részletfizetési kedvezményt biztosító konverziós törvény megszabta részleteket az adók a megállapított mennyiségen felül és időpont előtt is fizethessék gabonában.

Mint most a féléhivatalos távirati iroda Bucurestiből érkezett jelentése közli, a

kormány gazdasági bizottsága hozzájárult a nemzeti szövetkezeti intézet kérelméhez, megengedvén, hogy a népbankok (hitelszövetkezetek) mezőgazdasági adósaiknak ezt a kedvezményt megadják. A kedvezmény — mint a közlemény hangsúlyozza, — csak azokban az esetekben hatályos, ha mind a hitelező népbank, illetve hitelszövetkezet, mind az adós ehhez hozzájárul.

Az adósság fizetése fejében kapott gabonát a hitelező népbankok, illetve hi-

telszövetkezetek csak 1944 február 1. után adhatják el.

A nemzeti szövetkezeti intézet ezzel kapcsolatban felhívja az érdekelteket, hogy az adósságok kedvezményt használják fel, mert az a bőséges termés miatt az adósságok 1944 évi törvénnyel amúgyis felmentés alatt és részletben fizethetőek. A konverziós adósság ki-egyeztetésére a törvény fejeződik be a hitelező népbankok és szövetkezetek részéről a hitelezők nélkül lehetővé válik az adósságok

Elhervadt csillagvirágok

Irta: HORVÁTH JENŐ

Csillagvirág. Igy nevezte, megmagyarázhatatlan kedvtelével, még gyermekkorra óta a csillagot Gerő Laci. Soha nem unta meg nézni őket.

Az értelem első nyílásakor, langyos nyári estéken már foglalkoztatta élelem képzeletét a csillagos égbolt. Szerzett valahol egy ócska színházi látóvetőt s pajtásával elhitette, hogy mondhatatlan csodákat lát azon át az esti égen. Láta a Hold komor arcát nevetni, a Göncölszékerek kerekét forogni s a Fias-tyuknak mind a két szárnyát. A névtelen csillagokat virágoknak látta: az egyik rózsá, a másik tulipán, a harmadik gyöngyvirág volt a szemében, vagy inkább a képzeletében. Az egész égbolt: angyalok virágmezője s a tejt: hatalmas virágkoszorú...

Igy mesélte egyszer akkor is, mikor lázban égve az esti égboltot figyeltük: üstökösöt vártunk. De hangjából már hiányzott a régi meggyőző erő, nevetett és az égről gyakran másfelé révedt a szeme.

— Hát az üstökös milyen virág? — kérdeztük.

— Áló-virág, mert az is csak egyszer nyit minden száz évben — mondta mosolygva.

Am a ritka virágra alig volt kíváncsi. Meg is jegyezte valaki, hogy mindenki látni akarja az üstökösöt, csak éppen a nagy csillagász nem. Tekintetre is alig méltatja az eget.

— Nem boldog, hogy az eget nézze. — mondta rá nevetve az apám, — mikor szebb csillagot lát idelelenn a Sallai Kató szemében.

Csillagvirág. Igy nevezte Kató is, mikor már mindenki, még mi gyermekek is tudtuk, hogy ez a földi csillag legyőzte mennyi versenytársait.

Gerő mindig-deris arca mégis komor volt, mikor utóljára nálunk járt, pedig szép csillagos este borult fölénk. Kint játszottam sokáig s elmeneteleket kértem is:

— Meséljen még egyszer, Laci bácsi, a csillagokról. Vagy már nem szereti őket?

— Sőhajtvá nézett a tiszta nyári égbe s megismogatta a fejemet:

— Dehogyan nem szeretem. Csak most már nincs idő mesélésre. Háborúba kell menni. De te csak szeresd tovább a csillagvirágokat! Akkor is ragyognak és éppen akkor a legszebbek, amikor a világon csak sötétség van...

Nagyot változott a világ tíz esztendő alatt.

Meszes tömegsirokba milliókat seprtek

bele az Idő kérelmetlen seprője. Nem szemetet, életet virágot. Nepek cserélt hazát, földet és gondolkodást.

Csak a csillagok virágoztak változatlanul tovább az égi mezőkön.

A szülőfalukból én is messze vetődtem s tán magam sem ismertem volna fel tíz év előtti arcomat.

Egy szibongó nyári este a város-főtéren barangoltam. A csillagok vakítva égtek, de olyan magasra már én se néztem: a katonás rendben álló villanylámpa-fények sorok vonalába vonták le az én látásomat is.

Az utkereszteződésnél egy imbolygó férfi tapogatózott a botjával. Arca forradalmas, szemén sötét szemüveg. Tétova mozdulatairól láttam, hogy vak. Belakartoltam kopott katonazubbonyos karjába:

— Majd én átvezetem, öreg! Borostás arcát rám emelte, mintha látni akarna:

— Ó, köszönöm, köszönöm. Megborzadtam, mint aki kísértetet lát, olyan torz volt az arca.

Mégis, vagy talán éppen ezért, melette maradtam az utca tulsó felén is:

— Hol lakik, öreg? Hazakisérem.

Ujra az előbbi kettős köszönet. Aztán, hogy megindultunk: ne szólítsam őt öregnek, hiszen csak harminchat éves. Szólítsam a nevén: Gerő László.

Döbbenet mondtam meg én is, ki vagyok. S aztán mintha két filmet (milyen más a kettő! pergetnének visszafelé, úgy táruit fel egy évtized eseményorozata, míg bandukoltunk a városi forgatagban

— Es mit csinál tulajdonképpen itt? — tettem fel végül a kérdést.

Zavartan állt meg, majd hirtelen közelebb hajolt:

— Keresem... Azt mondják, itt van, ebben a városban... Kató... Tudja: Sallai Kató... (Mélyen, öregesen sőhajtott. (A mennyasszonyom emlékszik rá? (Aztán hirtelen.) Ha tud felelő, vagy hall, ugy-e, megmondja nekem?)

Sallai Kató... Istenem! az este is láttam — bort hozott az asztalomra. Be meghervadt a csillagvirág! De aki annak látta, annak látja most is. Hogy tudjak én most mást mondani? Mit a hazugság ilyenkor?

Gerő sötét szemüvegén át riadtan villant rám kihuny tekintete önkéntelen, menekülően néztem felfelé, mert már sajtogattam a szemem. Es akkor láttam, hogy a csillagok se a régiéknél többé: fáradtan, elfakultan úgy hullatták sápadt fényüket, mint kitépett, elhanyagolt virágok. Elhervadt csillagvirágok.

— Ellenőrzi az aradi pékakat. (Saj. tud.) Arad város vezetősége határozta, hogy szigorúan ellenőrizni fogja a pékeket, mert egyes szövetkezetek nem előírás szerint készítik a kenyert. Pánaszok merültek fel ugyanis néhány pék ellen, hogy az általuk készített kenyér sem minőségileg, sem mennyiségileg nem felel meg a hatóságilag előírt feltételeknek. A város elhatározta hivatala ezzel kapcsolatban felszólítja a fogyasztókat, hogy ilyen értelmű panaszokat juttassák el az ellátásügyi hivatalhoz. A panaszhoz csatolniuk kell a kifogásolt kenyérnek azt a felét, amelyen a pék megjelölése van.

— Huszezer lej értékű háziszármazást lopott. (Saj. tud.) Camenita Floare aradi lakost a rendőrség átadta az ügyességnek, mert Balogh Etelka aradi lakostól huszezer lej értékű háziszármazást lopott.

SPORT

Győzelmei kezdte az idényt a Chinezul-CAMT

CHINEZUL-CAMT—BANATUL
4:2 (2:1)

A Chinezul-CAMT a Banatul elleni barátságos mérkőzését változatossá, szép játék után megérdemelten nyerte meg. A sok fiatal játékosal tűzdelt csapat kitett magáért. A góllövés terén a hátszárny jeleskedett, itt a vezetőgólkat Simon szerezte, majd az egyenlítés után Losoncz biztosította góljaival a győzelmet.

A Chinezul-CAMT a játékban a következőket szerepeltette: Huszti (Waltner) — Androvits I, Androvits II — Mloc (Wittrich), Bozgan, Bán — Lippai, Kozsán, Kovács, Losoncz, Simon.

A 7. percben Simon szerezte meg a vezetést, majd a 22. percben ugyancsak ő növelte az előnyt. A 23. percben Tăpaloga szépített, sőt szünet után a 2. percben Dragos egyenlített. A Banatul nem sokáig örvendhetett az egyenlítésnek, mert két perc múlva Losoncz ismét megszerezte a vezetést és a 22. percben a győzelmet biztosító gólt is.

Rádió

SZEPTEMBER 8, SZERDA

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató műsora 15.20 Szórakoztató zene. 15.40 Úzennek a katonák. 16.40 Hírek oroszul. 17 Zenekar. 18 Spanyol zenekari hangverseny. 19 Hírek németül. 19.15 Hegetűjáték. 19.45 Hírek 20 Kulturális élet. 20.15 Keringők. 20.40 Előadás 21 Németország órája. 22 Hírek sportesemények. 22.15 Közlemények. 22.20 Könyvtár zene

BUDAPEST I: 7.45 Zene. 8.15 Hírek. 9 Zenekar. 10 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görög katolikus istentisztelet. 12.30 Zenekar. 13.45 Hírek. 14 Művészlemez. 15 Pékek Péter, operettközvetítés. 16.30 Hírek ma gyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül. 18 Muzsika. 18.50 Hírek. 19 Dohnányi zongorázik. 19.30 Szász Mária éneke. 20 Közvetítés. 21 Híres emberek. 21.40 Hírek, sportesemények. 22 Szalonzene. 22.50 Hanglemez. 23.45 Hírek.

FORUM-MOZI, ARAD
Ma.
A féltékenység parazsa
(A fekete arany) Mindvégig lebilincselő film a bányászok életéről
Főszereplők: Carla Candiani, Frederico Benfer, Juan de Landa.

Apróhirdetések

ALKALMAZUNK azonnali belépésre telepörnek gyermektelen nyugdíjast, lehető nő is. Domşa és Köves, faterlep, Arad, Arenei-tér 1. szám. (1983)

MÉLY gyermekkocsi, jóállapotú, eladó. Arad, Caragiale-utca 24. (1984)

BRONZCSILLAR, álló óra, lenasztal-terítők, vaságy eladó. Arad, Bratianu-utca 14. szám, 3. ajtó. (1985)

IPARVÁSUTI mozdonyvezetőt alkalmaz azonnal „Barzava”, Fabrica de Var S. A. Arad, Cicio Pop-utca 8. (1986)

ANGOL, francia, német nyelvet, gyorsírást, zongorát tanít és korrepetál Fülöp Frigyesné, Arad, Saguna-ut 95. (1987)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG. Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. 7.000.000: villamosgállónál tizholdas szőlő, épületek, felszerelés. 4.000.000: nyolcholdas hegyaljai, épületek, felszerelés. 3.000.000: hegyaljai, hétholdas, felerészben nyolcéves szőlővel, épületek, felszerelés. 1.250.000: arad-megyei négyholdas. 600.000: hegyaljai háromholdas, felszerelés, épület. (191)

30-40 GRAMMOS aranykarkötőt venni. Arad, Episcopiei Comsa-utca 54. (1988)

MAGANOS ur alkalmaz középkori mindezes főzőnőt, Arad, A. Muresianu-utca 1. szám. (1989)

GYILKOSTÓI ingatlant venni. Floragünyökség, Arad, Tribunal Dobra-utca. (1990)

MEGBIZHATÓ jól főző mindenest bejárónőt, lehetőleg idősebbet, alkalmazok azonnalra. Arad, Mocioni-utca 40. szám. (1991)

NIKKELEZEST és minden szakmai munkát vállalunk. Elsőrendű munka, jutányos árak. „Arta” műhely, Arad, Radnai ut 38. (253)

MŰTÖMEST (stoppolást), műszövés, ayakkendőfordítást, legszébben, legmegbizhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér 2. első emelet. (228)

MEGBIZASBÓL keresünk jó állapotban lévő pézsmahátbundát, férfiféltés céljaira Star, Minda & Co., Arad, Eminescu-utca 14. (241)

A PANCOTAI FAIPAR R. T. Pancota, alkalmaz asztalost jó fizetéssel. (250)

FÜRDŐBERENDEZÉS. jégszekrény, bor és sörkímérő-asztal, mákdaráló, tizedesmérleg, villanycsillár eladó. Arad, Tampa-utca 3. Szerb templomnál. Kossikné. (244)

80 KATASZTRALIS hold földbirtok, aradi határban gazdasági épületekkel, nagy gyümölcsösselel bérbeadó. esetleg feles művelésre kiadó. Közlebbit Frații Burza vaskereskedésben Aradon. (233)

ALIG használt háziszóttos sportöltöny, középtermetre való, olcsón eladó. Arad, A. Gavra-utca 18. sz., 8. ajtó. (1992)

VIZONDOLALÓT és borbélysegédet alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (1993)

HOFFHERR és Schrantz-gyártmányú, 4-csöves kukorica-morzsológép, szíjjakkal, eladó. Cim: özv. Fritzné. Peregul-Mare, Arad-megye. (1994)

EGYEDÜLÁLLÓ nő keres 40 év körüli asszonyt, aki főz és minden munkában járatos, jó fizetéssel. Szabó Emerie, Paulis. (1995)

GYERMEKÁGY eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (1996)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba eladó Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (1997)

2-3 KISEBB diákot teljes ellátásra elvállalok. Arad, Vicentiu Babes-utca 18. (1998)

LAKATOST, ki szerszámalkatosságban is járatos, állandó munkára, jó fizetéssel alkalmaz Szántó, Arad-Mossótyi-telep, Vidra-utca 12. (2000)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 órák TELEFON: 38-95
CSAK MA ES HOLNAP HANGZIK FEL A CORSOBAN:
A diadalmas ének
 TITO SCHIPA ES MIRELA FRATIN AJKAIRÓL

JÓKARBAN lévő 2 öltöny és nagyon jó gumikabát eladó. Arad, Mocioni-utca 21. szám, 3. ajtó, sarokház. (1999)

KÉZIVARRÓLEANYOKAT alkalmaz Lyone-cég, Regina Maria-körút 2. (2001)

KORSZERU szalagfűrés beépített motorral sürgösen eladó. Kets Lajos, Moara Tárna-nescă, Mureșel. (258)

OKLEVELES tanítóno lelkiismeretesen tanít elemi iskolai tanulókat német és román nyelven minden tantárgyra és bármely osztályu középiskolai tanulókat német nyelvre. Cim: Timișoara, IV., Miron Costin-utca 3. 3. ajtó. (7102)

KORSZERU, díofurairós, fényezett könyv- és rádióállvány, valamint ugyanolyan kidolgozásu dohányzóasztalka, nem használt, és kifogástalan belföldi perzsa összekötőszőnyeg eladó. Timișoara, távbeszélő: 16-13. (7030)

SZEP nagy szoba 1-2 személynek és egy kisebb szoba kiadó. Egy anódpótló eladó. Timișoara I., Marasesti-utca 7, I. em. 5. (7066)

PLUSDIVAN, féregtelen, eladó. Timișoara, Mocioni-u. 4/a, Földszint 4. (7069)

DIVATOS, galambszürke kosztium, szövetruhák közepes, karsu termetre, 38-as fekete körömcipő és 25-26-os gyermek-szandálcipők eladók. Timișoara IV., Emanuel Gojdu-u. 9., I. em. 16. (7070)

TRENCHCOAT, jó állapotú, finom minőségű, 10-12 éves fiúnak való olcsón eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 5. (7071)

KOMBINÁLT, fényes díofa-hálószoba, valamint fekete, fényes ebédli eladó. Timișoara III., Mihai Viteazul-körút 30. Csak hétköznap. d. u. 4-1/2-ig. (7073)

JÓ állapotban lévő férfikerékpár eladó. Timișoara IV., Gelu-u. 31. 3. ajtó. (7074)

URANIA film-színház Arad Kellencek hívös terem. Tel.: 12-32
 Ma utóljára. A legsodább drámai epizod.
AMEDEO NAZZARI
CONCHITA MONTENEGRO
SANCTA MARIA
 11:30 kor matiné olcsó árakkal.

Szerdán PAI es PAIACHON: **GAULAI ES ORELIA**

LAKATOSTANONCOKAT fizetéssel felfogadunk. Használt ládák eladók. „Antifoc” Timișoara III., Str. Timotei Cipariu 4. (7071)

EGYEDÜLÁLLÓ urinó keres 1-2-szobás lakást, vagy lakrészt. Ajánlatokat „Rendes lakó” jelígere a timișoara kiadóba kér. (7092)

SZABOK részére való Vesta-gyártmányu varrógép, jó állapotban eladó. Timișoara III., Romulus-utca 27, 2. ajtó. (7093)

KERESUNK 3 nagy vagy 4 kisebb szobából álló lakást, esetleg cserélünk is. Lehet bármely városrészen kivéve Mehalát. Cim a timișoara kiadóban. (5318)

KERESEK családot hízaldába, azonnalra. Welter Frigyes Variás. (7088)

SZOBAFESTO, mázólo szakmunkásokat és segédmunkásokat felfogad Bardi, Timișoara, II., Petre Tegle-u. 1. (A Neptun-fürdő mellett.) (7075)

TISZTVISELONO butorozott szobát keres. Timișoara, távbeszélő 31-41, General-Transport. (7076)

VENNEK kifogástalan férfikerékpárt, jó ballongumikkal, lehetőleg Adler-gyár-mányut sebességváltóval. Ajánlatokat ármejjelírellel „Adler” jelígere a timișoara kiadóba kérek. (7078)

VARRÓGEP eladó. Cim: Timișoara I., Gh. Coșbuc-utca 5. Hoffmann Rozánia. (7079)

EHADÓ 12-14 éves fiu részére felöltőszövet, félcipő, bakancs, pizsama, piarista sapka. Timișoara III., 1 Decembrie-utca 8. (7082)

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-64 Előadások 3, 5, 7 és 9 órák
 Ma. Kacagió vigáték-sorozatunk nagy szenzációja
Egy leány a kikötőben
 Amedeo Nazari és Doris Duranti kitünő akitása.
 Délután 3 órák matiné 45 lejes egységes helyárakkal

HARTPAAR-traktor eladó ekével vagy a nélkül. Kercsov Antal, Denta. (6996)

SZOBÁT és fűtést ajánlok nős, vagy nőtlen férfinak udvar rendbentartásáért. Jelenkezni a Timișoara-Temesvári Bank jogüggyi-osztályában. (7063)

BÉRBEADNAM vagy eladnam jólmenő borbélyüzletemet. Werhof, Timișoara II., Str. Maresal Joffre 28. Erdéklődni ugyanott. (7081)

VENDEGLŐI szakácsnőt szeptember 15-re keresek. Ajánlatokat a timișoara kiadóba „8-10.000” jelígere kérek. (7045)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba a Belvárosban egyedülálló uriembernek kiadó. Cim timișoara kiadóban. (7083)

ELADÓ házhely Cernauti-u. 25. Erdéklődni: IV., I. Vacarescu-u. 10 alatt. (7084)

ELADÓ 5 méter hosszú kukoricakotárka, fenyőfából épült, teljesen jó állapotban. Dumbravita 2. (7085)

MINDENEST azonnalra keresünk. Cim a timișoara kiadóban. (7087)

VARRODABA kézielányokat felfogadnak. Aszód-szalon, Timișoara I., Lonovici-u. 1. III. em. 13. (7089)

ARO-kert, Arad távbeszélő 24-45
 Ma. A német film- és gyögygye, pazar kiállítás
A SZIV MINDIG FIATAL
 Emil Jannings, Maria Landrock és Viktor de Kowa-val.
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órák a kertben.

ALLAST keres oklevéllel rendelkező komoly, fiatal nő. Gyógyszertárba, illatszertárba (drogeriába) vagy pénztárba. Timișoara, IV., Preyer-u. 5., 10. ajtó. (7090)

JÓ állapotban lévő, világos keményfa-hálószoba, korszerű konyhabútor és íróasztal-lámpával, eladó. Timișoara II., C. Boliae-utca 27. (7105)

EGYEDÜLÁLLÓ urinó keres megbízható, jóléti mindenest azonnalra. Timișoara IV., Emanuel Gojdu-u. 1., 8. ajtó. (7091)

IPARVALLALAT keres azonnali belépésre több évi gyakorlattal bíró, vizsgázott fűtőt. Lakatos előnyben. Ajánlatokat „Szorgalmas 888” jelígere a timișoara kiadóba kérek. (7098)

2-3-4 SZOBAS, teljes kényelemmel bíró lakást keres magyar urinó. Ajánlatokat „Havonta fizetem” jelígere a timișoara kiadóba kér. (7100)

FERFIKERÉKPÁR olcsón eladó. Timișoara, Carol-körút 15. A portánál. (7097)

KÖMÜVESEKET felfogadnak. Frații Friedrich S. A. Timișoara. (7096)

FEHERRE festett hálószoba-berendezés eladó. Ugyanott borbélysegédet azonnali belépésre keresnek. Müller, Timișoara II., Goriei-utca 1. (7095)

RHODE ISLAND-kakasokat 2-3-éveseket vesz, vagy cserél Velicsek Gusztáv. Semlacul mare. (7094)

„Utazókatok!”
 Ieünk a Bánság és Erdély szere jól ismert utazót szke-avatolt akik sebbe y-égek-tislátogaja Ajánlatokat „Juta ek” jelígere a timișoara kiadóhivatalba kérek.

TAKARITÁST vállalok, esetleg irodát is. Cim: Timișoara, IV., Fröbl-u. 27. Erdéklődni a házmesternél. (7054)

IRODAI, MI, művészeti, tudományos stb. művek, valamint okiratok fordítását vállalom és román, német, francia és angol nyelvlekkéket adok. Timișoara I., V. Alexandri-u. 3., II. em. 9. (7062)

KORSZERU, mély, csontszíni gyermekkocsi eladó. Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 19. A házmesternél (7108)

ELADÓ gyermek-sportkocsi, valamint gyermek részére való asztal és szék. Popescu, Timișoara I., Solon-tér 4. (7107)

KIFUTÓFIUT azonnali belépésre keresnek. „Frinca” Timișoara I. Eugen de Savoyu-utca 9. (7106)

RENDES mindenest azonnal felfogadnak házaspárhoz. Timișoara, Carol-körút 1. I. em., balra lévő ajtó. (7104)

ZONGORA, angol mechanikájú fekete, rövid, eladó. Timișoara, távbeszélő 36-40. (7103)

ELADÓ bármely kályhára alkalmazható köolaj fűtőkészülék, bőr-butorzat, löszzr-matracok, 40-es fércipő, vas ajtóredőny, kinaezüst dísztárgyak. Megtekinthetők csak délelőtt. Timișoara I., Bratianu-tér 3. szám. (7101)

KOMOLY, keresztény, középkori urinó elmenne anyahelyettesnek, vagy dősebb házaspár mellett helyezkednék el. Ajánlatokat „Szeptember végén” jelígere a timișoara kiadóba kér. (7099)

TRENCHCOAT, 12 éves leánynak való, eladó. Timișoara IV., Anton Seiler-u. 3. I. em. (7109)

CSINOSAN berendezett, különbejaratu butorozott szoba azonnal kiadó. Némethné, Timișoara, II., Titu Maiorescu-u. 25., I. em., 1. (7110)

MINDENES bejáró szakácsnőt egész napra azonnal felfogadok. Timișoara III., 1 Decembrie-utca 9. (7064)

DIÁKLEANY, vagy tisztviselő teljes ellátást nyherhet uri házban. Kovácsné, Timișoara, IV. Str. Cameliei, 70. (7046)

TISZTVISELŐ, irodai gyakorlattal bíró gépelni tudó délutánra alkalmazást keres. Ajánlatokat „PONTOS 777” jelígere a timișoara kiadóba. (7041)

GYERMEKKOCSI, korszerű, kitünő fehér gumikkal, valamint 3 kerekű gyermek kerékpár olcsón eladó. Timișoara, IV. Fröbl-u., 36. II. em. 25. (4309)

ELVESZETT vasárnap délelőtt Timișoara a ronati uton pénztárca Rittinger Veronika névre szoló piros igazolvánnyal, bérléttel kulccsal és 700 lejell. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, csak a többi árgve adja le a timișoara kiadóban, vagy a ronati rendőrségen. (4308)

MINDENES szakácsnőt azonnalra, vas szeptember 15-re keresnek. Cim Vidrigé-igazgató, Timișoara, Belváros. Piata Bratianu I. szám, II. emelet, 9. ajtó. (7097)